

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1844

Vragen van het lid **Azough** (GroenLinks) aan de minister van Justitie over *het verlengen van beginseltoestemmingen bij adoptie* (ingezonden 17 februari 2009)

1

Bent u bekend met het verzoek tot verlenging van beginseltoestemming van mevrouw J.M.M.B.¹? Is het waar dat dit verzoek is afgewezen omdat zij haar verzoek niet twaalf weken maar twee weken vóór het verstrijken van de geldigheidsduur van de bestaande beginseltoestemming heeft ingediend? Zo ja, wat zijn de consequenties van dit besluit voor betrokkene? Deelt u de mening dat betrokkene onredelijk gedupeerd wordt en dat deze beslissing niet in het belang is van het nog te adopteren kind? Zo ja, bent u bereid dit verzoek, met in achtname van de feiten en omstandigheden, te heroverwegen?

2

Is het u bekend dat mevrouw J.M.M.B. bij het zoeken naar actuele informatie over verlenging van beginseltoestemming op de daarvoor bestemde sites geen informatie heeft gevonden over het feit dat twaalf weken voor de afloop van de einddatum van de beginseltoestemming een verlenging moet worden aangevraagd? Is het waar dat het op dat moment ontbrak aan deze informatie? Deelt u de mening dat mevrouw J.M.M.B. door

gebrek aan actuele informatie buiten haar schuld om niet heeft kunnen voldoen aan de termijn van twaalf weken? Zo ja, wat vindt u hiervan? Zo nee, waarom niet?

3

Wat vindt u ervan dat mevrouw J.M.M.B., die drieënhalve jaar heeft moeten wachten op beginseltoestemming, het advies krijgt een hernieuwde aanvraag in te dienen, terwijl zij als zij opnieuw drie jaar zou moeten wachten, de leeftijdsgrens voor adoptie zal zijn gepasseerd en het voor haar niet meer mogelijk zou zijn een kindje te adopteren? Deelt u de mening dat dit voor haar geen optie zal zijn?

4

Hoe ziet u deze kwestie in het licht van de discussie in de Tweede Kamer over de verlenging van de duur van beginseltoestemming naar vijf jaar, gelet op de lange wachttijden bij de vergunninghouders?

5

Deelt u de mening dat het niet meer dan redelijk zou zijn dat aspirant adoptieouders met een geldige beginseltoestemming tijdig en persoonlijk worden geïnformeerd over de termijn waarop verlenging moet worden aangevraagd, zeker gezien het feit dat hier om zo iets wezenlijks als het adopteren van een kind gaat. Zo ja, hoe gaat u hier zorg voor dragen? Zo nee, waarom niet?

¹ Nr. B.K.S. 20031/0215.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie) (ontvangen 9 maart 2009)

1

Ja, het verzoek is mij bekend. Het klopt dat het verzoek is afgewezen. Op 19 februari jl. heb ik aangaande de betreffende kwestie schriftelijk toelichting gegeven aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal naar aanleiding van een verzoekschrift van mevrouw. Ik verwijs u graag ook naar de inhoud van die schriftelijke toelichting (mijn briefnummer 5588297/09/DJJ, uw kenmerk CV 148.739 HH). De consequentie van het besluit om het verzoek niet in behandeling te nemen, is dat de beginseltoestemming van mevrouw van rechtswege zijn geldigheid heeft verloren. Naar mijn mening is mevrouw niet onredelijk gedupeerd. Mevrouw kan, al dan niet gezamenlijk met haar echtgenoot, een nieuwe aanvraag voor een beginseltoestemming indienen bij de Stichting Adoptievoorzieningen (SAV). Ieder verlengingsverzoek dat afwijkt van de in artikel 4, onder b, Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka) genoemde termijn, wordt afgewezen.¹ Mijn besluit om het verzoek om verlenging van de beginseltoestemming niet in behandeling te nemen op grond van artikel 4, onder b, Wobka heb ik reeds heroverwogen tijdens de daarvoor bedoelde bezwaar- en

beroepsprocedure. Zowel in de bezwaar- als in de beroepsfase is mevrouw in het ongelijk gesteld. Mevrouw heeft tegen de uitspraak van de rechtbank geen hoger beroep ingesteld.

2

Ja, het is mij bekend dat mevrouw de bedoelde informatie niet heeft gevonden.

Nee, het is niet waar dat het op dat moment ontbrak aan die informatie. Ik deel daarom niet de mening dat mevrouw verschoonbaar te laat is geweest met het indienen van haar verlengingsverzoek.

Tijdens of voorafgaand aan de verplichte voorlichtingscursus ontvangen aspirant-adoptiefouders een handboek waarin adoptiegerelateerde onderwerpen nog eens worden belicht en waarin ook de verdere adoptieprocedure wordt toegelicht. Daarin komen onder andere de geldigheidsduur van een beginseltoestemming aan de orde en de termijn en wijze van indiening van een verzoek voor verlenging van een bestaande beginseltoestemming. Mevrouw heeft tijdens de mondelinge behandeling van haar beroep bij de rechtbank bevestigd in het bezit te zijn van dat handboek en informatie over de termijn had zij dan ook in dit handboek kunnen vinden. In het kader van zorgvuldigheid heb ik bovendien eerder de vergunninghouders verzocht de bij hen ingeschreven aspirant-adoptiefouders via hun website en via nieuwsbrieven te wijzen op de geldende wettelijke termijn van twaalf weken voor het indienen van een verlengingsverzoek. De vergunninghouder van verzoekster, Vereniging Wereldkinderen, heeft mij bevestigd dat de termijn inderdaad sinds lange tijd, ook ten tijde van het verzoek van mevrouw, vermeld staat op hun webpagina.

3

Het heeft geen drieënhalve maar ruim twee jaar geduurd voordat mevrouw in april 2005 haar beginseltoestemming heeft gekregen. Mevrouw ontmoette rond die periode haar huidige echtgenoot. Zij heeft toen haar vergunninghouder en de Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) laten weten dat zij twijfelde over de voortzetting van de adoptieprocedure. Tot het moment dat mevrouw in maart 2008 een

verlengingsverzoek indiende, hebben de Raad, de vergunninghouder noch ikzelf meer iets van mevrouw vernomen. Voorgaande betekent dat mevrouw zelf de nodige tijd heeft laten verlopen, waardoor er op het moment dat haar beginseltoestemming verliep, nog geen concrete matching was opgestart.

Zoals in mijn antwoord op vraag 1 reeds is aangegeven, kan mevrouw, al dan niet gezamenlijk met haar echtgenoot, een nieuwe aanvraag voor een beginseltoestemming indienen. Haar leeftijd staat daaraan niet in de weg. Mevrouw heeft reeds voorlichting gevolgd waardoor haar echtgenoot door de SAV daarvoor met voorrang zal worden ingedeeld. Vervolgens zal de Raad een onderzoek starten om mij te adviseren. Dit duurt geen drie jaar. Mevrouw is vanaf april 2008 zowel mondeling als schriftelijk op het voorgaande gewezen, waarbij haar herhaaldelijk werd geadviseerd om zo snel mogelijk een nieuwe aanvraag in te dienen. Een eventuele bezwaar- of beroepsprocedure staat daaraan niet in de weg. Tot op heden heeft mevrouw geen nieuwe aanvraag ingediend.

4

In situaties als die van mevrouw, waarbij een alleenstaande aspirant-adoptiefouder een partner in zijn/haar leven heeft die onvermijdelijk bij de opvoeding van een adoptiekind betrokken zal zijn, dient door middel van een aanvullend onderzoek ook de geschiktheid van de partner door de Raad te worden onderzocht voordat de vergunninghouder bemiddeling kan starten. Het is de bewuste keuze van mevrouw zelf geweest om niet eerder te hebben verzocht dat onderzoek alsnog te starten (ik verwijs hier naar antwoord 3). De duur van de beginseltoestemming die mevrouw had, evenals de wachtlijsten bij vergunninghouders, zijn daarmee irrelevant.²

Overigens zou ook indien de persoonlijke situatie van mevrouw niet op deze manier gewijzigd zou zijn, een te laat ingediend verlengingsverzoek niet hebben geleid tot een andere beslissing. Ik verwijs naar het antwoord op vraag 1.

5

Nee, die mening deel ik niet.

Zoals ook aangegeven in antwoord 2 ben ik van mening dat de termijn op voldoende wijze wordt gecommuniceerd. Namelijk in het handboek en op de websites van de vergunninghouders, en inmiddels ook op de websites van het Ministerie van Justitie en de SAV en in de begeleidende brief bij de beginseltoestemming. Ik ben van mening dat ik op deze wijze de termijn reeds actief kenbaar maak en dat het de verantwoordelijkheid is van aspirant-adoptiefouders om de termijn in de gaten te houden.

¹ De wettelijke termijn van twaalf weken is noodzakelijk in verband met het gezinsonderzoek dat in verband met de verlenging moet worden ingesteld door de Raad voor de Kinderbescherming en voor de eventuele aanvullende vragen mijnerzijds die naar aanleiding daarvan nog dienen te worden beantwoord. De in artikel 4 Wobka bepaalde termijn is restrictief en laat mij geen ruimte voor een individuele belangenafweging. Dit betekent onder andere dat, mede om de rechtsgelijkheid te waarborgen, ik niet per individueel verlengingsverzoek bij de Raad informeer of deze al dan niet ruimte heeft voor een verlengingsonderzoek. Ieder verlengingsverzoek dat afwijkt van de in artikel 4 Wobka genoemde termijn, wordt afgewezen. Aan een individuele belangenafweging kom ik daarbij niet toe.

² Sinds 1 januari 2008 is overigens artikel 3, eerste lid, Wobka zodanig gewijzigd dat een beginseltoestemming geldt voor een periode van vier jaren en telkens kan worden verlengd voor een periode van vier jaren (tot het tijdstip waarop een van de aspirant-adoptiefouders de leeftijd van zesenvestig jaren zal hebben bereikt, tenzij bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven).